

**RETNINGSLINJER FOR BRUK AV NMSK-MIDLER
TIL SKOGKULTURTILTAK I TINN, HJARTDAL,
NOTODDEN, NOME OG MIDT-TELEMARK
KOMMUNER
2023**

Vers. 19 januar 2023

Retningslinjene gjelder for kommunene Tinn, Hjartdal, Notodden, Midt-Telemark og Nome. De skal gi felles forståelse av hvordan NMSK-midlene prioriteres, og fastsettes årlig av skogansvarlige i kommunene etter innspill fra næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. Dokumentet er et styringsverktøy i kommunenes samlede tiltaksstrategi for virkemidler i skogbruket. Kommunene er vedtaksmyndighet og tildeler tilskudd med grunnlag i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (FOR-2004-02-045-447).

Prioritering

NMSK-midler prioriteres til følgende skogkulturtiltak etter gjeldende maksimalsatser i 2023:

Tiltak	Satser i 2023	
Ungskogpleie	Inntil 400 kr/ dekar	40 %
Markberedning	Inntil 260 kr/ dekar	40 %

Tilskudd utbetales som en prosentsats av kostnadene begrenset av et maks-beløp pr dekar. Satser tar utgangspunkt i historisk aktivitet ut fra skogfondstatistikk, lokale målsetninger og ønsket utvikling, og tidligere tildeling av NMSK-midler. Til grunn for bruk av skogfond og tilskudd godkjennes kun det arealet, i hele eller deler av ett eller flere bestand, der det faktisk er utført tiltak. Prioriterte tiltak er nærmere beskrevet i vedlegg.

Prosentsetser og grenseverdier for det enkelte år fastsettes av kommunene innen 1. mars.

Søknadsfrist for NMSK-tilskudd er 20. november. Den enkelte skogeier er ikke garantert tilskudd dersom tilskuddsmidlene kommunene har til rådighet blir brukt opp innen fristen.

Tilskudd til andre produksjons- og kvalitetsfremmende tiltak

Tilskudd til gjødsling, tettere planting og suppleringsplanting er produksjons- og kvalitetsfremmende tiltak med stor klimaeffekt. Ordningene er hjemlet i NMSK-forskriften, som betyr at vedtaksmyndighet for tildeling av tilskudd ligger hos kommunene. Midlene øremerket disse tiltakene ligger hos Landbruksdirektoratet. Retningslinjer for kommunenes søknadsbehandling er også utarbeidet av Landbruksdirektoratet.

Det er ønskelig med høyere aktivitet innenfor disse ordningene og de skal markedsføres på linje med de ordinære NMSK-tilskuddene til ungskogpleie og markberedning i 2023.

Generelt vilkår for tilskudd

Ved gjennomføring av tiltak skal det tas hensyn i samsvar med Skoglovens forskrift om bærekraftig skogbruk (FOR-2006-06-07-593) og Norsk PEFC Skogstandard.

Vedlegg 1.

Ungskogpleie

Med ungsogpleie menes fjerning av konkurrerende ugras i plantefelt, lauvrydding og avstandsregulering når bestandet er i hogstklasse 2. Skogsvirket ligger igjen i skogen etter ungsogpleie. Antall inngrep i ungsogfasen avgjøres av lokale forhold, bonitet og økonomi.

Formål:

Ungskogpleie skal stimulere til økt kvalitetsproduksjon og verdiskaping gjennom

- Reduksjon av treantallet for å oppnå ønsket tetthet
- Sikre best mulig kvalitet ved å ta ut mindreverdige og skadde trær
- Favorisere treslag som er best egnet på voksestedet
- Gjøre bestandet stabilt mot stormskader ved å sikre et godt utviklet rotsystem og symmetriske kroner

Vilkår for NMSK-tilskudd:

Ungskogpleie gjennomføres normalt med ryddesag før bestandet er opptil 4-5 meter høyt.

Forsømt ungsogpleie kan gjennomføres med motorsag der ønsket treslag er undertrykt av konkurrerende vegetasjon og middelhøyden for ønsket treslag etter tiltak er under 8 meter.

Ungskogpleie i både forsømte og ikke-forsømte bestand med stor bestandshøgde (> 8 m) og der det forventes høy dekkarkostnad (> 800,- kr/dekar) skal på forhånd godkjennes av kommunen for bruk av skogfond og tilskudd. For godkjenning av slike tiltak skal vektlegges:

- Skogeier skal være ajour på ungsogpleie i ikke-forsømte bestand
- Ungskogpleie vurderes til å være rett tiltak på arealet, tynning eller uttak av biovirke/ ved er ikke mer hensiktsmessig
- Utstyr og tidspunkt på året avklares for å redusere fare for råte- og insektskader

Godkjent kostnadsgrunnlag for all ungsogpleie kan være inntil maks-beløpet som for 2023 er 1000,- kr/ dekar. Ethvert tiltak skal være økonomisk forsvarlig ut fra en nytte-kostnadsvurdering. Utførelsen skal være faglig forsvarlig.

I bestand som har nådd hogstklasse 3 kan det være kvalitetsfremmende å regulere tettheten uten uttak av virke, men kostnaden for dette dekkes ikke av skogfond eller tilskudd.

Hogstklasse fastsettes på grunnlag av de faktiske forhold på stedet. Der det er avvik mellom kart/bestand i skogbruksplan og bestandets nåsituasjon m.h.t. trehøyde og faktisk hogstklasse, gjøres en vurdering av bestandet, evt. ved feltkontroll. Dette vurderes for hele eller deler av bestandet.

Vedlegg 2.

Markberedning

Det er et mål at markberedning som hjelpetiltak i foryngelsesfasen er regelen og ikke unntaket – slik det ofte er i dag. Gjeldende kommuner har betydelige arealer som er vanlige å forynge naturlig, og tilskudd skal stimulere til en praksis som forbedrer vilkårene for både plantede og naturlige foryngelser. Ved riktig planlegging og gjennomføring skal markberedning gi bedre grunnlag for økt verdiskaping.

Formål og metode:

Ved markberedning før naturforyngelse fjernes humus for å oppnå gode spire- og etableringsplasser for frø på blottlagt mineraljord, og kan utføres som flekk- eller furemarkberedning. Ved markberedning før planting legges det opp en mineraljordhaug eller omvendt torv, som letter plantearbeidet, reduserer planteavgangen og øker veksten.

Markberedning kan gjennomføres med gravemaskin, redskap tilpasset landbrukstraktor, eller større aggregat montert på skogsmaskiner.

Vilkår for NMSK-tilskudd:

Ved markberedning skal det lages et antall spire- eller planteplasser som legger til rette for foryngelser med anbefalte planteantall etter § 8 i forskrift om berekraftig skogbruk. Ved kontrolltelling skal godkjente planteplasser som ligger nærmere hverandre enn 1 meter telles som en planteplass.

En godkjent spireplass skal bestå av rein mineraljord, eller en miks av humus og mineraljord som er bearbeidet og maks 10 cm dyp. Spireplassen skal være min 20 x 20 cm.

En godkjent planteplass skal være en omvendt torv eller mineraljordhaug på min 20 x 20 cm. Den totale tykkelsen på mineraljord og omvendt torv må ikke være større enn at rotklumpen til planta kommer gjennom og ned til kapillært vann.

Godkjent kostnadsgrunnlag for all markberedning kan være inntil maks-beløpet som for 2023 er 650,- kr/ dekar. Flyttekostnader for maskin som skal utføre markberedning på minimum 2 dekar kan tas med i kostnadsgrunnlaget for tilskudd og bruk av skogfond.

Generelle krav og anbefalinger:

Utførende entreprenør må ha grunnleggende kunnskap om faget. Markberedning kan utføres hele barmarksesongen, men bør skje så nært opp til plante-/ såtidspunktet som mulig for å unngå at annen vegetasjon etablerer seg først. For best mulig kvalitet på markberedningen anbefales at hogstfelt ligger en sommer før de markberedes, slik at barnåler faller av og kvist tørker og blir sprø. Ved planting etter markberedning må den omvendte torva/ mineraljorda komprimeres, enten ved at feltet ligger over en vinter eller ved at komprimering gjøres maskinelt under arbeidet.